

GORIŠKI SLOVENEK

IZHAJA VSAKO SOBOTO.

Uredništvo in Upravništvo: Via Garducci št. 10, II. nad.

Naročnine: Italijanska kraljevina:
Celo leto Lir 10.— — Pol leta
Lir 5.— — Tri mesece Lir 2.50
En mesec Lir 1.—

Oglasi: Oglasi na drugi strani Lir 1.—
za vrsto — Mali oglasi Lir 0.05
za besedo — Znižane cene za
letne naročnike.

Pogled v preteklost.

Dve leti je poteklo, odkar smo prišli pod nov režim in dve leti poteče ravnokar, odkar obstoja »Goriški Slovenec«, eminenten politični in kulturni pojav v dobi največje duševne poparjenosti Slovencev v Juljski Benečiji.

Imel je smolo, da se ni znal srečno predstaviti, kar so mu sovražniki do zadnjega očitali, a priznati mu je brez vsakega pridržka, da je edini času odgovarjajoči list, ki je tudi času primeroma razvijal svoj program.

Nasprotnikov ali bolje sovražnikov mu ni manjkalo. Moramo povdarjati, da imamo okoli sebe le sovražnike in ne nasprotnike, kajti samo ob sebi se umeje, da nasprotnik nasprotnika ocenja, a sovražnik je, kdor ga hoče zbrisati iz življenja. In to pot je ubralo jugoslovensko časopisje Juljske Benečije takoj, ko je spoznalo resnost lista, pot smrtnega sovražstva in ne nasprotja.

S tem se etično kvalificirajo naši sovražniki, kajti da smo v nasprotju s čustvovanjem preležne večine našega naroda tega smo se pa vedno in povsod zavedali ter nismo nikdar tajili, toda naš cilj je bil vzbuditi narodno mrtvičnost in dati času primerno orientacijo.

Pred nami je stala jasna bodočnost in uvidevali smo tako globoko resnost novega položaja, da si nismo mogli kaj, da bi ne izustili svarilnega glasu na Slovence Juljske Benečije.

V tem je obstajalo vse »izdajstvo«, katero mora izgledati danes vsakemu razumnemu človeku kot največje človeko in rodoljubje.

Nadejamo se, da se je to prepričanje že davno vtrdilo med našimi prijatelji in čitatelji. Pa ne le iz čitanja našega lista, še bolj so morali dogodki sami prepričati ljudstvo, da se ni šlo za nikako protinarodno, propagando, marveč za obrambo državljanov in pravic pod novim režimom.

V tem s mislu je bil vseskozi vrevevan naš list in da ni potegnili za seboj množice, ni morda krivo dejstvo, da ni zastopal čustvovanja pretežne večine mase, marveč gonja, ki se je vprizorila na tihem proti njemu.

No, mi vstrajamo dalje, saj vemo, da življenje je boj in sile nimamo dati listu večjega razmaha, dokler nimamo absolutne gotovosti, da slovensko prebivalstvo odobruje naše postopanje.

Spoznanje prihaja počasi, toda prihaja gotovo. Že na pisarenju našega jugoslovenskega tiska zapaziti lahko velikansko spremembo in kaj bo še prišlo.

Mi mu nikakor ne privoščimo pogina, kakor oni nam, ker mislimo, da je bolje, da ljudstvo primerja in časnikarji napenjajo vse svoje moči, da predložijo ljudstvu pravi položaj in izhod iz položaja.

Misel terorizati ljudstvo edino z jednim evangelijem se nam zdi absurdna, kakor se že danes marsikom zdi politika sedanjih slovenskih političnih voditeljev naravnost nasilna in v popolnem protislovju s svobodo.

V politiki išče vsak svoje interese, ki morajo biti zraženi v družabnem redu. Ako hoče pri tem priti vsak do svojih koristi, mora biti isti pred vsem pravično vreden. Sedaj pa pomislite ljudje božji, je-li morete priti vsi na svoj račun z golo jugoslovensko mislijo v politiki Juljske Benečije? Nikakor ne, pač pa pride na svoj račun s to politiko, oni ki jo neumorno

nadaljujejo v svojo korist pod najlepšim plaščem narodnosti.

No, mi smo povedali večkrat odkrito našo misel. Narodni smo pač vsi Slovenci, nihče ne zaničuje svojega naroda, ampak vsak, četudi je najhujši socialista, vendar pripada tudi narodu. Radi tega se nam zdi politika narodnjakov v današnjih časih nekako pretirana in odveč, žuli nas tišče v enomer kljubu tej lepi politiki, ki ne rešuje ne gospodarskega, ne kolskega, ne jezikovnega, ne družabnega vprašanja sploh.

Mi pa hočemo tje kaj in sodelovati pri reševanju najvažnejših problemov.

v Dublinu zborujočega irskega parlamenta.

V severovzhodnem kotu Irske se je namreč razvila naselbina nekdanjih angleških in škotskih kolonistov v najobljudenejšo, obrtno in bogato pokrajino z velikim pristaniščem in ladjedolnico kot središčem cele Irske. Prebivalci te pokrajine, ki se nazivlje Ulster, so se čutili vedno Angleže in potomce gospodujočega naroda, ki si je Irce podvrget in prinesel temu v bogemu in nezavednemu narodu kulturo in blagostanje. Že misel, da bi zamogli priti pod vladno tega zaničevanega in omalovaževanega naroda, jih je spodbujala k oboroženemu odporu, ki ga je netila še posebno verska razlika med Angleži in Irce. Bali so se posebno, da se razvije ta „homerule“, (dobe sedno predstavljeno: „domača vlada“) v nekak „Romerule“ to je „rimsko“ ali „katoliško vladno“. Radi tega se je že leta 1912 pokrajina Ulster javno pripravljala na državljansko vojno, za katero so se posebno navduševali Unijonisti (centralisti) in seveda militaristi. Častniki, ki so bili poslani z redno vojsko v Irsko, da preprečijo državljansko vojno, so očitno izjavili, da se proti ulsterskemu prebivalstvu ne bodo bojevali.

Državljanjska vojska je bila preprečena z izbruhom svetovne vojne, kajti Angleži so spoznali, da bi bilo abotno v takih okoliščinah vzdrževati doma državljansko vojno. S posebnim zakonom se je odložilo uveljavljanje homerulskega zakona do normalnih razmer.

Naravno pa je, da so mislili irski revolucionarji, da je prišel ravno pravi čas, da se izrabi zadrego Angležev. V svetovni krizi naj bi se izvojeval tudi odločen boj med Angleži in Irce. Da Angleži niso resno mislili s homerulom, je najboljši dokaz dejstvo, da se je isti Lloyd George, ki je vzakonił homerulo, že leta 1915 združil z unijonisti, irskimi smrtnimi sovražniki. 10 tisoč Ircev prostovoljcev je stalo pod orožjem. Revolucionarno gibanje je deželo razvnelo. Priložnost je bila ugodna in orožje na razpolago. Na velikonočni ponedeljak leta 1916 je izbruhnila revolucija v Dublinu. Nek proglaš je objavljav, da je ustanovljena irska republika.

Na zasedenem vladnem poslopu v Dublinu je vibrala zelena zastava. Osem dni je trajal srdit boj z angleško vojsko, ki je s strojnimi in topovi vdušila vstajo. Člani vlade in vsak, ki je padel Angležem oborožen v roke, je bil ustreljen po prekem sodu. Vsi, ki so bili osumljeni kot vdeleženci, vrženi v ječo, tisk vdušen; v Dublinu je vladal meč in Anglija je sprejela takrat Irsko v volikansko vojaško garnizijo. Vsakdo se tudi še spominja nesrečnega Sira Roberta Casement, ki je bil obešen kot glavni krivec irske vstaje.

Od takrat tli na Irskem brez odmora revolucija, ki se je poslednje leto spremenila v državljansko vojno. Irsko stalna revolucija je že dejanski preobra-

zila deželo v samostojno republiko. Irce se pokore od Angležev seveda nepriznanemu irskemu narodnemu predstavništvu in po njem imenovanim vladnim organom. Ti pobirajo davke, ki so se stekali poprej v angleško blagajno, vzdržujejo lastno policijo in sodne oblasti. Tej vladi so podrejene 4/5 deželne in občinske uprave in skoro vsa šolstva. Angleška vlada je na Irskem dejanski brez vsake moči. Homerule iz leta 1914 bi bil najbrž zamogel potolažiti vsaj večino Ircev, ako bi ga bila angleška vlada v resnici uveljavila. Toda na odpor angleškega gospodujočega življenja, ki je spodbudil ulstersko pokrajino k odporu, se je popolnoma razbil.

Druga oblika „homerule“, ki je bila pred kratkim sprejeta v angleški zbornici in ki deli Irsko v dva okraja z lastnimi parlamenti v Dublinu in Belfastu in postavlja na čelo irske uprave poseben „svet za Irsko“ se zdi Irceem nesprejemljiva. Tudi nočejo Ircei danes nič več slišati o „domači vladi“, ampak zahtevajo popolno neodvisnost in samostojnost tako da lahko kot svobodna republika vrede svoje bodoče odnose naspram Angliji. Angleška delavska stranka se je proglasila solidarno z vojujočo se Irsko in zahteva od vlade, da odpokliče svoje čete, prepusti odgovornost za mir in red krajevnim občinskim oblastim, prizna po proporenem sistemu izvoljeno narodno predstavništvo, sploh z eno besedo, da pripozna Irceem v polnem obsegu vse one pravice in svobode, ki so jih deležni angleški dominijoni.

Irski boj za svobodo, ki nima na žilavosti in žrtvah skoro paru v zgodovini, je svarilno in opasno bodočnost naznanjajoče znamenje. Potek irskega boja za osvobojenje zasluži vsled tega največje politične pozornosti za angleško zgodovino.

Izvanreden položaj v Juljski Benečiji.

Konečno je prišlo do tega, da se nahajamo zopet v vojnemu stanju. Pričakovati je bilo, da po rapalski pogodbi, katero sta vzeli za resno Italija in Jugoslavija, mora dozoreti tudi reška afera.

Akcije fašistov so naznanjale vihar, s katerim se ima zaključiti zgodovina te vojne za Italijo in Jugoslavijo.

Giolitti je prevzel odgovornost rešiti reški vozel. Predznaki so bili Caviljev govor, Caviljev poziv na D'Annunzija naj pripozna rapalsko pogodbo, temu sledeča blokada, proglaš obse dneva stanja in nenadno prenehanje stavke državnih nameščencev, katerim je to pot prekrizala račune reška afera.

Teško smo prenesli Piccolovo „uradno“ informacijo, ki pozivlja Italijane, da strneje vse svoje vrste, češ, Slovenci se radujejo nastalega položaja in bi znali zlorabiti vsako politično konfuzijo.

Kako pridemo mi Slovenci do tega, ko mo znani za najmi-

Irski boji za osvoboditev

Že več mesecev polnijo vesti iz Irske svet s strahom in trepetom. Vsak dan razpošilja londonski brzovav vesti o umorih, požigih in porušenju vasi in mest na irskem otoku.

V zadnjem času se je raztegnilo vojno pozorišče tudi na Anglijo samo. V Liverpoolu se je požgalo skladišča in tovarne. V srhu obrambe Lloyd Georgesova in Bonar Lawskega sedeža v Londonu se je moralo v postaviti prave barikade. Strašno slika, ki jo nam nudi Irsko, ni navaden odsev upora, marveč prave državljanske vojne. Grozodejstva, o kojih se dnevno poroča, niso nič drugega kakor vsakdanja vojna poročila pravcate vojne med dvema rednima armadama: med 170.000 mož broječo vladno armado in 300.000 mož broječo armado prostovoljcev irske republike. Med Anglijo in Irsko obstoja dejansko vojno stanje, ki je je irski narodni zastop slovesno in javno proglasil in ki ne more drugače prenehati kakor edino z mirovnimi pogajanj. Kako bode torej ta državljanska vojna na Angleškem končala, bi bilo danes vsekakor še prezgodaj prerokovati.

Sedem sto let se bojuje Anglija za svojo nadvlado nad Irsko. Sedemkrat je poskusila Anglija z vsemi svojimi silami Irsko podvreči. Svoje najboljšje vojake, svoje nahrabrejšje sinove je pošiljala Anglija čez kanal Sv. Jurija, da bi vklonila uporni irski narod in mu vsilila angleški red, šege in navade. Skoraj vsa zasebna posestva so angleški zmagovalci polagoma spravili na se in spremenili nekdanje domorodne lastnike v hlapce in najemnike ali pa jih pogнали v močvirnate in blatne pokrajine.

Toda vsi angleški napori so se razbili. Irsko se ni vognila. In pomisliti je, da je Anglija v kratkem času postala skoro gospodarica vsega sveta, ker je zasedla pol Afrike in večji del Azije, ker ga ni koticika na zemlji, kamor ne bi se bil vgnjezdil Anglež. Danes poveljuje angleški imperijalizem več kot 400 milijonom podanikov, ki so v praven pomenu besede podaniki, ker jih Anglež ne pripozna kot sebi enakovredno bližnjike. Le štiri in pol milijonski

irski narod se je z vspedom zoperstavljal mogočni angleški vladavini. Ne trdoba ne miloba ni ganila Ircev, ne dolgotrajna in kruta, stoletja trajajoča vničevalna vojna, ne mila, liberalna doba širokopoteznih agrarnih reform zadnjih dveh desetletij prošlega stoletja, s katero so ze Irceem zopet vrnila ukradena zemljišča, so zamogla vdušiti irsko hrepenenje po svobodi in neodvisnosti. Vedno na novo je vspalmevala nikdar ngasla iskra irske revolucije, koje cilj je v postavitev „zeleno republiko“, Irske kot svobodne suverene države.

Od leta 1800, to je od takrat, odkar je dobila Irsko tudi svoje zastopstvo v angleškem parlamentu, se bojuje za svoj „homerule“, to je za samostojno, neodvisno upravo. V ta boj za „homerule“ se je zavlil boj irskih najemnikov proti angleškim gospodarjem, boj katoličanstva proti uvoženemu protestantizmu, boj irskega nacionalizma proti angleškemu nacionalizmu in ravno v isti meri, kakor je bil vsled agrarne revolucije, ki je vrnila najemnikom njihovo nekdanjo zemljiško last, družabno-gospodarski element potisnjen v ozadje, je pričel siliti na dan nacionalni in religiozni element.

Homerule je postal polagoma narodna potreba, ki se mora vresničiti. Poskusilo se je že leta 1886, ponovil se je poskus leta 1896, a konečno, ko je prišla leta 1906 v angleški zbornici do zmage liberalna stranka, je dozorelo tudi prepričanje, da je treba irski zahtevi ugoditi. Toda poteklo je zopet osem let, predno je postal „homerule“ zakon. To so dosegli Ircei iz lahko umljivih razlogov še le v poletju 1914 pred izbruhom svetovne vojne.

Vsak bi tedaj mislil, da so Ircei dosegli, da kar so se poganjali in da nastane sedaj mir v Veliki Britaniji. Toda prišlo je popolnoma drugače. Še le s sprejetjem „homerule“ se je otvorila prava kriza v irskem vprašanju.

Že pri predložitvi tozadovnega zakonskega načrta leta 1912 je izjavilo 20 zastopnikov Ulsterske pokrajine, da ne prizna nikdar

roljubnejši narod, ne vemo. Mi revolucionaren element! Zdi se nam, da sanjamo.

Nobenega Slovenca ne bode na ulico, pa naj se pojavi, kar hoče. Gotovo je da z reškimi legijonarji in fašisti se ne bode družil najognjevitejši narodnjak, o drugih pa ni niti govora.

Pa naj bo, saj vemo, da je bil vržen ta opočitok Italijanom in ne nam. Mi smo za mir in bomo tudi vedno za sporazum, četudi ga zamoremo le korakoma doseči.

Da pa je bila opravičena vladna bojazen, dokazujejo tržaški dogodki v soboto in nedeljo, ko so rogovillci po tržaških ulicah fašisti in hoteli proglasiti D' Annunzijevo republiko.

Redarstvene oblasti so morali nastopiti s silo proti njim, od slovenske strani pa se je gotovo le obsojalo počenjanje teh ljudi, od katerih nima Slovenec, vsaj sedaj ne, ničesar pričakovati.

V tem trenutku nimamo drugega kakor pomilovanje za stoprav nepotrebne žrtve fanatizma, ki bi si jih lahko jeden in drugi prihranil.

Toda ne pozabimo, da se nahajamo v obsednem stanju; svarimo prebivalstvo pred vsakim izgredom, ki bi se znal krivo tolmačiti. Pokažimo, da smo značajni in da ni v naši krvi nobene zahrbtnosti.

Predstavljamo si pa res težak položaj prebivalstva okoli in blizu Reke, kjer so se pričele vršiti prave vojaške operacije.

Operacije proti Reki so se bile torej pričele. General Caviglia je tesno obkolil mesto na suhem in na morju in na to pričel polagoma pomikati svoje čete, sestojče iz karabinirjev in alpincev, proti predmestjam.

Regularne čete so zadele kmalu na odpor. Legijonarji so se vsled njihovega pričlega števila umaknili popolnoma v mesto, kjer so pa pripravili najsrditeljši odpor.

V prvih spopadih je bilo precej mrtvih na obeh straneh in številno ranjenih, jedno stotnijo alpincev pa so celo zajeli legijonarji.

Pobegli parnik „Espero“ je boje oddal par strelcev proti vladnemu brodogju, isto je odgovorilo napadu in poškodovalo parni stroj, vsled česar je danunzijsko moštvo moralo ostaviti ladijo. Do daljnih sovražnostih na morju ni prišlo.

Pač pa je vladno brodogje vzelo pod ogenj nekatera središča legijonarjev v mestu. Oddanih je bilo par strelcev tudi na poveljnisko palačo. Granata debelega kalibra je razpočila v bližini D' Annunzija v trenutku, ko se je isti pomenkoval s svojimi svetovalci glede vkrepov v težkem trenutku odločitve, in ga je lahko ranila v glavo. Radi tega se je raznesla tendenciozna vest, da je D' Annunzijo ubit kar po ne odgovarja resnici.

V prvem uradnem poročilu se tudi omenja, da se je hotelo reško prebivalstvo upreti D' Annunzijevi strahovladi, toda upor je bil v krvi vdušen.

Na sploh je posneti iz vseh poročil, da postajajo boji vedno srditejši, vsled česar se pojavlja med italijanskimi narodnjaškimi krogi velika pobitost radi bratomorne vojne.

General Caviglia je izdal proglas na reško prebivalstvo, da naj se otrese D' Annunzijevega trinoštva, da se s tem

obustavi nepotrebno prelivanje krvi in poškodovanje mesta vsled vojaških operacij proti obrambnim postojankam reških legijonarjev.

Nekateri upajo še, da se D' Annunzijo premišli in se stvar sredi pota mirno vredi.

Iz Trsta dobajajo poročila, da je tje kaj došlo že obilo ranjenec, med njimi sta dva težko ranjena polkovnika, na kojih okrevanji se obupuje. Po zadnjih vesteh je zaprosil bivši reški župan Gigante avdijenco pri generalu Caviglia.

Kakor so glasijo zadnje vesti, da so se res razvila pogajanja med reškimi zastopniki v osebi starešine Gigantija in D' Annunzija Hosta-Venturi. General Caviglia ju je sprejel in pričela je diskusija kapitulacije.

Pogoji, katere objavlja italijansko časopisje, so za vladno res težko sprejemljivi, toda kljub temu se razpravlja na podlagi, da reško zastopstvo prizna rapalsko pogodbo.

Zdi se, da drugače Caviglia ne razpravlja. Ako je verjeti poročilom tržaških listov, se namerava tudi D' Annunzijo vdati v vsodo in prepustiti vso odgovornost reškemu mestnemu starešinstvu. Dejstvo je, da so se med pogajanja obustavile vse sovražnosti.

Toda ako je verjeti tudi Giolittijevim izjavam, zavzema italijanska vlada pogumno stališče, da ne odjenja, dokler ne doseže svojega cilja.

Želeti bi bilo, da se bile Italija honorira podpisano in sankcioniramo rapalsko pogodbo.

Francoska v krizi.

V francoskem ministerstvu je prišlo zopet do hude krize radi nesoglasja v zadevi uveljavljanja versajske pogodbe. Nekaterim francozom so se namreč jezili lasje, ko so pomislili, koliko stane Francijo vzdrževanje velike armade, da se drži Nemce v strahu in jih prinili v izpolnitev versajske mirovne pogodbe.

Francija se je nenadoma videla pred težkim vprašanjem, ali dopustiti, da Nemci okrevajo in se nanje zavesti, da se ne bodo poskušali maščevati, ali pa vdušiti jih popolnoma, tako da ne pridejo nikoli več k sebi.

Francoski vojni minister je tega poslednjega naziranja in ker je menil, da v tem pogledu ne drvijsi vsi enakih korakov za njimi, je podal ostavko.

V francoski zbornici je prišlo vsled tega do hude debate. Vstajalo je več govornikov, ki je dokazovalo nemško nevarnost.

Istinito je, da razpolagajo Nemci še z obilnim vojnim materijalom, ki ga skrivajo po raznih krajih. Tako se je odkrilo na sestanku v Spa, da je nemška vlada oddala le 26 tisoč streljnih pušk, dočim jih je pe izjavil nekoga nemškega generala imela najmanj 150.000. Znano je tudi, da se izdelujejo skrivoma še vedno topovi in drug vojni materijal.

S temi odkritji se je hotelo vplivati na zbornico in posebno na socialiste, ki so za to, da bi se zgradil mir na podlagi odpustitve in pozabljenja vsega zla, ki se je storilo v tej vojni.

Zdi se namreč, da se je zbornici zdelo obremenjenje državnega proračuna z vojaškimi potrebščinami nekoliko preresno. Radi tega je moral bivši vojni minister in njegov vladni somišljeniki pre-

cej zaropotati, da so dosegli potreben vtis na zbornico. Kljub temu pa je ista odgodila razpravo državnega proračuna.

Istodobno je vredno poudariti, da vzdržuje tudi Anglija še vedno zdato armado pod orožjem in da angleška zbornica ni še zbrisala nikakega vojnega kredita iz državnega proračuna.

Versajski mir pomeni za te države trajni strah, kar baš ne obeta Evropi dobrih časov.

Domače vesti

Kr. straža Giolittijevi vladi je treba vsekakor priznati nekoliko več skrbi za javni red in mir. Odkar obstoja Giolittijeva vlada, so prenehale ogromne stavke s socialističnimi programi, se je sklenil mir z Jugoslavijo, se hoče likvidirati reško afero, se vrača disciplina v italijansko armado in bistro oko politika je začelo zasledovati tudi fašistični pokret.

Zadnjim bombnim dogodkom je pripisovati, da dobimo s 1. januarjem e Gorico 150 mož kr. straže, kar bi bilo dovolj moči za ohrano miru in reda.

Stavka državnih nameščencev je prenehala vsled novih političnih zapetljajev v Julijski Beneciji. Agitacijski odbor je izdal v nedeljo poziv, naj se vsi povrnejo na delo.

Kakor se glasijo razne informacije je hotelo fašistično občinstvo izrabiti stavko v svoje svrhe, kar so pa preprečili socialisti s tem, da so urno prekinili stavko in primorali s tem državne nameščence nastopiti zopet službo.

V zvezi s to stavko je izdal generalni civilni komisariat odlok, glasom katerega so odnešeni vsi roki zapadlosti do 3. januarja.

Kateri koli menjica, obvesnost, sodni rok i. t. d., ki je zapadla v dobi od 13. decembra do 2. januarja se smatra podaljšana do imenovaneja roka.

Begunske podpore. — Generalni civilni komisariat objavlja ponovno, da so z dnem 1. januarja ustavljene vse begunske podpore.

Izplačevale se bodo v prvem poltetju 1921 le izvanredne podpore beguncem, ki se nahajajo v takih okoliščinah, da je izključeno, da bi se mogli preživljati. Od te podpore so izvzeti vsi oni, ki so vže dobili kako vojno odškodnino. Tozavedne prošnje je nasloviti na pristojni civilni komisariat.

Vojaške podpore. — Generalni civilni komisariat objavlja, da se s prvim januarjem 1921 ustavijo vse vojaške podpore.

Vendar se te podpore zopet nakajlje v slučaju resnične in dokazane potrebe starišem v vojni padlih sinov, vdovam in sirotam v vojni padlih očetov kakor tudi odsotnih. V tam namen morajo interesiranci vložiti tozavedne prošnje na pristojni civilni komisariat političnega okraja v katerem se nahajajo.

Obsedno stanje. — Dokler trajajo vojaške operacije proti Reki, je proglašano vojno stanje za vso Julijsko Benecijo. Prepevodano je širjenje vojaških vest, nabiranje ljudi, voznja civilnih oseb z avtomobili, dvokolesi, motocikli i. t. d. Vspostavljenaje seveda tudi cenzura časopisov.

Finančna amnistija. — Uradna „Gazzetta ufficiale“ od 6. decembra objavlja odlok, z katerim se oproščajo kazenskih posledic, oni ki so podali krivo napoved svojih dohodkov ali so na drugačni način prikrajšali erar za pristojbine.

Amnistija se raztega tolika na kazenska postopanja, ki so v teku kakor na one, ki prostovoljno naznanijo popravke vsled poprej krivo napovedanih premoženjskih razmer.

Doba za priglasitev popravkov steče dva meseca po objavi tozavednega odloka.

Iz trgovske zbornice. — Trgovska zbornica nam je poslala poročilo o seji z dne 20. decembra t. l.

Iz poročila posnemamo, da se je zavzela trgovska zbornica za odpravo monopola na kavo, za zopetno vspostavitev proste trgovine, za zvišanje in zboljšanje trgovskega prometa, za derekvizicijo brodogva, za zjednačanje

tukajšne zakonodaje z ono v kraljestvu, za uveljavljenje zakona na vojne dobičke i. t. d. i. t. d.

Konečno je sklenila protestirati trgovska zbornica proti krošnjarenju, ki škoduje domači trgovini.

Rok za podaljšanje vojne odškodnine. — V pomirjenje vseh onih, ki so v strahu radi prijave vojne odškodnine moramo z nova opomniti, da stoji izven vsakega dvoma, da bode rok za prijavo vojnih odškodnin gotovo podaljšan.

Toda počakati je še aneksije, o koji priliki se raztegnejo tozadevna določila, ki so veljala za kraljevino, tudi na nove dežele.

Glasom tozadevnega zakona je čas vlagati prijave za vojno odškodnine leto dni po prenehanju vojnega stanja. Vojno stanje pa preneha 15. dan po objavi aneksije.

Vsak ima torej še dovolj časa za sestavo in predložitev tozadevne prošnje, saj finančna intendenca, ki ima izplačevati vojno škodo, itak ni še niti ustanovljena v Gorici.

Politične volitve v marcu. — Iz Rima poročajo, da je ministerski svet sprejel zakonski načrt volilnega reda za Julijsko Benecijo. Ako ne bode nobenega zapetljaja, se bodo vršile državnozbornske ali politične volitve že prihodnjega meseca marca.

Volilni boji so potemtakem že pred durmi.

Upravitelj in urednik: Karol Jušič.
Tiskarna G. Juch v Gorici.

Tiskarna G. JUCH SPREJEMA VSAKO
GORICA, VIA MORELLI 14 TISKARSKO DELO

Popolne sobne opreme
za zakonske Najfinejši izdelki
Velika izbira miz, stolov v raznik slogih
F. ROSICH
Gorica, Via Contavalle 4

BANCA DELLA VENEZIA GIULIA - GORIZIA
Banka za Julijsko Benecijo v Gorici
Anonimna družba - Društvena glavnica L 1.000.000

Agencije:
Ajdovščina, Ajello, Gradišče, Gradež, Červinjan, Kormin, Tržič.

Depoziti - posojila - odračuni

Brezplačna emisija bančnih nakazov, ki so vporabljivi po celem kraljestvu

GIOV. PATERNOLLI
CORSO G. VERDI 38.

Najstarejša knjigarna in trgovina s pisarniškim predmeti. Bogata zaloga vsakovrstnih pisarniških potrebščin, slik, barv i. t. d.

SLOVENSKE KNIJGE.
Zaloga italijanske slovnice za Slovence: „Italijanščina za Slovence“ sp. V. Bandelj. Slovarji italijansko-slovenski, in slovensko italijanski. Slovenska pošrežba

Upravitelj in urednik: Karol Jušič.
Tiskarna G. Juch v Gorici.